

GORIŠKA STRAŽA

zbaža v Gorici vsako sredo opoldne do preklica, Velja za celo leto 12 L, mesečno 1 L, za ino-
zemstvo 20 lir. Na naročila brez dopolne naročnine se ne bomo ozirali. Posamezne številke
stanejo v razprodaji 20 stotink. Uredništvo: ulica Vetturini 9; uprava: ulica Vetturini 9. — — —
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi, katere je treba vnaprej plačati
se računajo po dogovoru. — Izdaja konsorcij „Goriške Straže“. Odgovorni urednik: Roman Cej
Tiska: „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Vetturini šte. 9. — — —

Sveža rana.

Vsak dan težje pada na nas novi re-
zim z vsemi svojimi neštevilnimi »dobro-
tami.« Kakor smo trdno prepričani, da je
v našem človeku toliko narodne zavesti,
da bo vzdržal makari sto let, se bojimo,
da bo gospodarsko vničen. Vedno tež-
je in silneje nam padajo nova bremena na
ramena.

Najnovejša rana, ki so jo zadali v go-
spodarstvo našega kmeta vinogradnika,
je deželni davek na vino. Ta, ki pridela
ga sme vporabiti samo en hl na osebo in
na leto ne da bi mu ga obdačili. 100 l vina
na osebo, kaj je to za človeka in za eno le-
to v vinorodnih krajih, kjer poleg tega
pri vročem poletnem delu primanjkuje
ponavadi še pitne vode. Kmet, ki je doma
pridelal svoje vino in ga daje piti delav-
cem, mora plačati davek od vsakega ko-
zarca, ki ga je pridelal v znoju svojega
obraza in s stroški, da je vino že itak
drago.

Ne čudimo se, da so naši ljudje po-
stali ogorčeni nad tem, ker jih je zaskre-
bela bodečnost. Že itak velike davke je na-
ložila država, drugo pa vzame še dežela
in morda pride še kdo, ki bo poizkusil iz-
sesati zadnji vinar iz žuljev našega člo-
veka, ko je gospodarsko že itak v zelo
obupnem položaju in ne ve, kako bo v ho-
doče razpečeval svoje vinske pridelke.

Da ne bo kdo mislil, da mi delamo
razpoloženje med ljudstvom, objavimo
par glasov, ki so prišli iz ljudstva samega
in jasno kažejo, da naša trditve o ogor-
čenju ni bila sama fraza:

»V nedeljo dne 31. julija nam so pred
cerkvijo naznanili, da je deželni odbor go-
riški odločil, da mora vsak kmet, ki do-
ma pridelal vino, plačati 15 L od vsakega
hl deželne doklade. Ljudstvo, ki je to
slišalo, je godrnjalo in se povpraševalo,
kje naj vzame ubogi kmet tiste lire.

Kmetje cele vipavske doline se še
dobro spominjamo l. 1913, ko je hotel
dež. odbor uvesti davek na pridelano vi-
no. Vsi smo prihiteli na protestni shod v
Dornberg. Tisti protest je tedaj tudi po-
magal.

In danes? Ali bomo držali križem ro-
ke? To leto kmet ne bo pridelal skoraj
nič. Suša je taka, da je ne pomnijo naj-
starejši ljudje take. Sena malo, otave nič,
skoraj vsa inna samo nekateri malo, fižo-
la ni nič, grozdje na trti se suši, ako nam
Bog ne da v kratkem dežja, ne pridelamo
nič za obleko in za obuvalo. Od česa bomo
pa živeli?

Ubogi trpin, ki je prišel ob vse, mo-
ra plačati modro galico po 3 L 50, žveplo
pa po 1 L 50. In kje je njegovo delo, nje-
gov trud? In zdaj še 15 L od hl?

Kmetje, zdramimo se kot l. 1913 in
protestirajmo proti temu! Župani naših
občin naj napravijo potrebne korake, da
ne bo prepozno. Vse se doseže — v edi-
nost je moč.

To je prvi glas; drugi pa je sledeči:
»Goriška Straža« je že omenila da-
vek na vino. Treba bo res skupnega na-
stopa, da se prepreči ta toča deželnega

odbora. V naprednih državah in celo v
Avstriji so dobivali pridni kmetovalci v
vseh panogah kmetovanja podpore, gno-
jila, brezobrestna posojila i. t. d. In v
resnici je kmetovalec tega vreden, ker s
svojimi razumnimi in pridnimi delom ne
koristi samo sebi, ampak celokupnosti.
Sedaj pa hočejo vinorejca zgrabiti za
vrat, onega vinorejca, ki ima pri nas ko-
maj vsako deseto leto dober pridelek.
Vendar je vipavskega in briskega vino-
rejca vzdrževalo vinorejstvo, da je mo-
gel živeti, zlasti dokler ga je ščitil
zakon proti uvozu tujih vin. Zdaj pa naj
se ta zakon odpravi in naloži davek na
vino. Na ta način se mora naš kmet izse-
liti in iti s trebutom za kruhom. Kaj naj
sicer prideluje na ti zemlji, da se preživi
tolikšno število ljudstva?

Dvigniti se morajo vse občine v
krepek protest proti temu obdavčevanju
in to takoj!.....

To sta dva glasova iz ljudstva. Še
jih imamo na razpolago, a naj zastu-
pata ta dva. Nimamo kaj pristaviti, pove-
dala sta sama tako in toliko jasno, da ve-
mo, pri čem smo. Naše ljudstvo je mirno
in se oglašajo le tedaj, kadar je skrajna si-
la. In skrajna sila se je pokazala v tem
slučaju.

Vsi, ki so poklicani v to, posebno na-
ši poslanci, naj se zavzemajo za to vpra-
šanje in poizkusijo rešiti naše ljudstvo
skrajne bede. Upajmo, da glas ljudstva
ne bo zaman.

Potreba društvenega dela.

Velikega pomena za nas je, da naše
ljudstvo ni prezrlo pomena društvenega
dela. Po siljano izpeljanih veljavah v rim-
sko zbornico doživljamo živahno vrve-
nje v društvi, ki nastopajo vsepovsodi in
kažejo vspehe svojega dela, zavedajoč se,
da je izobražen in organiziran narod tudi
v politiki zrel in zaveden ter si zna potem
tudi gospodarsko opomoči.

Če smo pogledali na pevsko in druga
društva, ki so nastopile v Števerjanu, smo
se nehote začudili, koliko tihega narod-
nega dela je v teh vrstah, koliko prostih
ur je bilo posvečenih slovenski misli in le-
poti. Lepa je bila ob tem zavest, da ti
ljudje za nas niso izgubljeni, da so to na-
še nazvesteje, najpomembnejše vrste z
mnogimi onimi, ki niso nastopili na odru,
a vendar spadajo v njih sredo.

Kakor cvetje v vencu so se vrstila
društva, drugo za drugim, vsako je po-
dalo, kar je imelo najboljšega in kot na
dani smo imeli v enem dnevu vse, kar je
okolica premogla in videlo smo, da nas ni
za en sam pevski zbor, ampak da smo čes-
ta, ki napreduje glede števila in glede ka-
kovosti izvajanja. Tu niso nastopili Šte-
verjanci sami, tu je nastopila cela dežela,
ki si je izbrala Števerjan za kraj svojega
nastopa, svojega tabora.

In to moramo živo povdariti! Pri nas
ne smejo igrati vloge vasi, ampak vsi mo-
ramo biti eno, drug z drugim moramo de-

prestanu zboruje z župani in podžupani iz
vseh vasi pazinske grofije in zahteva od
njih, da podpišejo nove pogodbe in ob-
veznosti. A kmetje — trdni kakor skala —
nočejo in nočejo. Oni so pač zahtevali, da
se zmanjša dosedanje breme. Skozi zap-
rta vrata je Rabatta lahko slišal, kako
se razpravljajo župani v sosednji sobi, iz
katere je ravnokar pobegnil, da ne poč-
i od jeze.

Vrata se odprejo in v sobo vstopi
kancelist Fabrijcij Rapicio.

»Torej?« vpraša komisar in se hipo-
ma ustavi.

»Vse zastoni, velemožni! Pravijo:
»Ne moremo; itak smo že vgonobljeni.
Vse zastoni!«

»Prokleti psi!« kriči Rabatta rudeč ko-
rak. Za deset dni bo Božič, a na novo le-
to moram biti na vsak način v Gradcu.
Poizkusiti hočem še enkrat. Ako ne bo
nič, videli boste, kaj sem zmožen storiti.
Zberite vse stražnike spodaj na dvori-
šču.«

Rabatta odide naglo v bližnjo sobo.

Kmetje so napolnili skoro vso dvo-
rano. Okrajni sodnik ali vikar Franjo Ba-
gni je stal zraven plemiča Milošiča za
drugo mizo polno odlokov, dopisov in u-
govorov, ter je nagovarjal kmete s bre-

lovati, podpirati se in spoznavati, učite se
drug od drugega. Naše prireditve naj bodo
velika manifestacija narodne misli, kres,
ki naj nas vžiga za nadaljno izobraževal-
no delo, v politično samostojnost in go-
spodarsko neodvisnost.

Čujemo, da se bodo pomembne pri-
reditve po naši deželi še vršile. Velika
prireditve bo v Biljah, tudi v Mirnu in v
Standrežu pri Gorici. Upamo, da tudi
Kras in Vipavska posebej kranjski del ne
bosta zaspala. Tudi v baški dolini bi se
lahko kaj storilo. Zdaj bodo vgojni časi
za tako delo in vsak inteligent, vsak
kmečki fant in kmečka dekle, ki se količ-
kaj zavedata pomena izobraževalnega
dela so dolžni, da ustanovijo ali obnovijo
svoje društvo.

Tu ne gre zato, da društvo že prvi
hip nastopa s pevskim zborom in igra,
glavno je, da stvar začne z malim, s tisti-
mi močmi, ki so ji na razpolago in da zač-
ne graditi temelji za bodoče. Le če bomo
imeli našo mladino organizirano, če jo bo-
mo navadili na društveno disciplino, na č-
tanje, na društveno delovanje sploh, mo-
remo pričakovati, da bo razsodna in di-
sciplinirana tudi ko bo odrasla in samo
na take ljudi moramo računati v našem
sedanjem in bodočem boju, če hočemo, da
kot narod obstanemo.

Mislím, da ne pretiravam, da je rav-
no od vaje k disciplini in od izobraževal-
nega dela po društvi odvisen naš nara-
dni obstanek na tem ozemlju. Če se bomo
zavedali tega, nas ne more iztrebiti no-
bena stvar.

Oglejte se okrog sebe in pogledajte, če
se dá še kaj storiti. In če še ni vse storje-
no, ne držite križem rok! Bližata se jesen
in zima — in predno nas pozdravi po-
mlad, ne sme biti vasi, ki bi ne imele
svojega društva. Vodite ljudi, ki so mla-
di, ki so pripravljeni, da se ogrejejo za
delo! Niti ene minute ne smemo bežo-
biti, da ne bi mislili nate, da smo majhni
in da moramo biti zato tembolj delavni in
čimprej.

Vojaška dolžnost v anektiranem ozemlju.

Poročali smo že, da se italijanski voj-
ni zakon raztegne tudi na naše ozemlje,
in da se bodo nabori najbrže vršili že na-
slednjo pomlad. Nemško prebivalstvo na
južnem Tirolskem in naše prebivalstvo
sprejema to vest z razburjenjem. Kdo bi
se temu čutil.

»Edinost« poroča o tem:

»Nemška zveza« na Tirolskem se je
uprla zahtevi italijanske vlade. Človeški
čut in vsa pravila morale zahtevajo, da
se prebivalstvu južnega Tirolskega, ki
je bilo le iz strateških razlogov priklju-
čeno Italiji, ne vsili splošna vojaška
dolžnost v italijanski vojski. To stališče
so poudarjali zastopniki tirolskih Nem-
cev dosledno in ob vsaki priliki pri ita-
lijskih oblastvih. Nemški tisk poroča,
da so merodajni laški krogi ob takih
priložnostih Nemce pomirjevali in jim

Pri tem je krilil z dolgo mršavo roko na
vse strani. Pisar in gastaldo sta stala ma-
lo dalje od mize.

Ko vstopi Rabatta, vikar nehaj, in mu
odda mesto. Komisar vstane pokoncu, u-
pre se z rokami ob mizo, in razkroči pr-
ste kakor orel kremplje. Govoril je v sla-
bem jeziku, in z močnim glasom:

»V imenu našega presvitlega gospo-
darja Ferdinanda, po milosti Božji nad-
vojvode Avstrijskega, vojvode Burgun-
skega, grofa Tirolskega in Goriškega (ko-
misar se drži svečano, da bi s tem moč-
nejše deloval na kmete) jaz njegov ponižni
sluga Josip Rabatta (govornik označi vse
svoje naslove) pozivljam vas župane in
podžupane Moščenica, Beršeca, Zamaska,
Boruta, Berna, Draguča, Tinjana Grdo-
sela (komisar označi približno okrog tri-
deset imen vasic in mestec) da podpišete v
imenu vaših podložnih nove pogodbe in
nove obveznosti, katere smo vam že raz-
jasnili in raztolmačili. Preimite vzgled
županov Pazina, Lovrana, Pična in Žmi-
nja, ki so se že odzvali našemu pozivu, in
so podpisali imenovane pogodbe. Mi smo
obšli vaše njive, pašnike, vrtove in vasi,
smo se prepričali, da se zemlja rodovitna,
da so vasi obljubene, da imate v izobilju
drv, blaga, žita in vina. Brez vzroka to-

dati razumeti, da upoštevajo v polni
meri njihovo stališče.

Vodilni ital. politiki so priznali, da so
zahteve južnih Tirolcev upravičene, toda
drugače sodijo laški nacionalisti in Tirol-
ci bodo tudi proti tem nadaljevali boj.

»Der Tiroler« piše:

»Italija si je priključila našo deželo iz
strateških razlogov. Kako more sedaj
našemu prebivalstvu odtegniti tudi ne-
žno mladino? Vse naše čustvovanje se
upira misli, da bi sinovi onih očetov, ki
so padli v boju zoper italijanski imperia-
lizem, sedaj morali istemu imperializmu
služiti. To bi bila kričeča krivica!«

List pobija tudi razloge vojnega mi-
nistra Gasparottija, ki je trdil, da je
splošna vojaška dolžnost popolnoma
upravičena, ako so nove pokrajine do-
bile volilno pravico, ki je najvišja držav-
ljanska svoboda. Kjer se dovoljujejo
najvišje pravice, se morajo sprejeti tudi
najvišje dolžnosti (»Popolo di Trieste«
je svoječasno zahteval, naj se Slovani in
Nemci oprostiti vojaške službe in naj
se jim zato oduzame tudi volilna pravi-
ca. Ur.) »Der Tiroler« pobija te razloge
tako le: »Ali je sploh mogoče primerjati
volilno pravico s krvnim davkom? Mi-
slimo, da smo volilno pravico s stra-
šnimi davki in dajatvami, pod katerimi
ječimo, več nego zaslužili. Nočemo go-
voriti o tem, da je militarizem eden naj-
bolj obžalovanja vrednih pojavov naše-
ga časa in da ga načelno odklanjamo.
Stalne vojske dušijo blagostanje na-
redov.

Odprava vojne dolžnosti v Avstriji in
Nemčiji je vzrok, da smatramo deželi
vključ skrajno slabi valuti za srečnejši.
Mi dajamo državi, kar ji gre. Odkretno
ji pa pravico do naše mladine. Če bi bili
mi stremili po zedinjenju z italijansko
državo, bi nam mogli govoriti, da mo-
ramo sprejeti vse dolžnosti, veljavne za
italijanske patriote. Toda mi nismo ho-
teli združenja z Italijo. Zato je naša
pravica in dolžnost, da odklanjamo tako
obveznost. Mi nismo krivi, da je nastalo
to vprašanje.« Tako je stališče Nemcev.

Vojni minister Gasparotti je zago-
toval v svojih izjavah, da hoče to va-
žno in težko vprašanje rešiti po dogovo-
ru in v sporazumu z zakonitim zastop-
niki priključenih pokrajin. Izrekel je
nado, da bo rešitev tega vprašanja slu-
žila v medsebojno pomirjenje. Bomo
videli, kako bo minister praktično izva-
jal to obljubo. Večina prebivalstva v
Juljski Benečiji je jugoslovenska. Če se
minister sklicuje na podeljeno volilno
pravico, bo moral — poslušati glas za-
stopnikov, ki jim je naše ljudstvo na
plebiscitarn način poverilo nalogo, da
čuvajo njegove koristi! Če mu je res na
tem, da se vojaško vprašanje reši tako,
da bo služilo v pomirjenje, bo moral
uvaževati mnenje in zahteve naših po-
slancev! Uverjeni smo, da bodo naši
zastopniki tudi v tem usodnem vpraša-
nju vršili svojo dolžnost — brez ozirov
in brez strahu!

Dne 21. t. m. ob 11. uri v Cerknem
javen shod. Govorita V. Šček in dr. Bi-
težnik, ob 4. uri pop. veselica z igro.

Prav bi bilo in pošteno od vaše strani,
da doprinesete še več, in dokažete na ta
način, da ste hvaležni presvitlemu gos-
podarju, ki daje to lepo in plodovito zem-
ljo prav vam, ki ste se po večini preselili
v Istrijo, bežeči pred krutim Turčinom.
Kakor smo vam že pretolmačili nove ob-
veze niso težke, vi bi lahko dvakrat več
plačali svojemu gospodarju. Podpišite to-
rej in dokažite, da ste zvesti, pokorni in
hvaležni podaniki našega gospodarja nad-
vojvoda Ferdinanda, kojega bi vi razža-
lostili, ako bi ga prisilili, da vas prisili na
kakšen drugi način podpisati nove po-
godbe.

Mučna tišina je zavladala v dvorani.

»Velemožni gospod« se oglasi naen-
krat župan Lindarski, izkušen stari kmet,
ki je pa glavni govornik kmetov. In je naj-
bolje razumel vse te zapletene pogodbe.
»Velemožni gospod, dopustite nam še
enkrat, da se vrnemo v naše vasi, in skli-
čemo dvanastje in šestdeset. Zborovati
hočemo po vaseh. Naj kmetje sami odlo-
čujejo. Mi se bomo čez tri dni vrnili v
Pazin.«

»Tako! tako! prav je!« kričijo kmet-
je in vse zašumi v dvorani, kakor v veli-
kem panju

Vladimir Nazor — H. Hebat:

V pazinskem gradu.

Nekega večera meseca prosinca leta
1598. se je izprehajal nadvojvodin komi-
sar Josip Rabatta sem in tja po slabo raz-
svetljeni sobi v pazinskem gradu. Bil je
razdražen in nemiren.

Zdelo se je, da skoči iz kože od jeze.
On, ki je znal z železno roko upogniti in
prikloniti oduševljene pristaše luteranske
vere na Kranjskem, on večji nadvojvodin
poslanik v Rimu, poznani prejšnji namest-
nik na Goriškem, doce-dominus pokrajine
Kranjske, on, priznani državnik bistre
glave in železne pesti, ni nikakor mogel
vogniti trdoglavosti kmetov pazinske
grofije. Poslali so ga v Istro, da razvidi
s pazinskim plemičem Ivanom Milošičem,
ali so utemeljene tožbe in protesti kme-
tov proti novemu urbanu. Rabatta ni samo
prišel do prepričanja, da doklade, deseti-
ne in davki niso prav nič pretirani, nego
je odločil tudi, da naj izpopolni imenovani
urban z novimi dokladi. Po njegovem
mnenju kmetje še vedno premalo plaču-
jejo, on je vsekako hotel, da s temi do-
datki prijetno iznenadi nadvojvoda Fer-
dinanda pri svojem povratku v Gradec.

Gostilna Leopolda Slamič - ul. Rabatta 5
toči najboljša vipavska vina, postreže
z mrzlimi in gorkimi jedili, se pripo-
roča za obilen obisk.

Vsi na Goče.

Dne 29. avgusta 1921 ob 9. uri
dopoldne, k javni prostovoljni dražbi, kejr
se bo prodajalo: Vsake velikosti vinske
sode, doge in sredence za sode iz najfi-
nejšega hrastovega lesa, 3 grozdne stis-
kalnice (preše) v najboljšem stanu, 2 bed-
nja, 2 hrastavi kladi za preše tudi lahko
za tajo mesarjem, 2 orehovi debli, čreš-
njeve plohe in nekaj tramov. Vsakdo si
ob enem lahko ogleda tudi veliko, moder-
no, jako globoko klet, z enim nadstrop-
jem, in lepim dvoriščem, zraven stoječo
manjšo klet tudi z enim nadstropjem, ka-
teri se bodoči prodali ob ugodni priliki.

Fran Kerbe - Goče hšt. 31 pri Vipavi

Šavrin Emil

krojaški mojster - Pevna št. 19 (pri mo-
stu na desno) priporoča slav. občinstvu
svojo trgovino in krojaško delavnico. V
zalogi ima vsake vrste sukna, hlačvine
ter izgotovljenih oblek po naj nižjih ce-
nah.

Izseljenci pozor!

Posestva hiše g ostilne trgovske hi-
še, hote le i. t. d., v Jugoslaviji **proda** pa
disarna Zagorski Maribor Barvarska uli-
ca 3. Bivši Primorec.

Županstvo Gor. Tribuša

Pozivlje vse one izven občine bivajo-
družine ali samce, ki so še tu pristojni da
v najkrajšem času dološiljejo družinske
sezname z navedbo očetovstva- materin-
stva rojstva opravila in sedanjega biva-
nja vsakega člana.

Te liste rabi Županstvo za sestavo
imenika državljanov vsled aneksije, gla-
som st. germanske mirovne pogodbe.

Obč. komisar Eržen Fr.

Zaradi opustitve parne opekarne

prodajo se po
ugodnih cenah

stroji za opeko, za izdelovanja zidakov,
strešne in votle opeke, zarez. strešnika,
žlebcev (coppi), navadnega strešnika in
radialne opeke za dimnike, železna garni-
tura za okrožno peč s chamočnimi kuril-
niki jermenice transmissije i. t. d.

Pojasnila daje Jos. Lavrenčič v Po-
stojni.

Prostovoljna javna dražba:

Dne 21. avgusta 1921 ob 10. uri se
bodo vršila na licu mesta v Skadanjščini
pri Materiji (proga Trst-Podgrad-Reka)
prostovoljna javna dražba nepremičnin:
I. do IV. zemljek. telo vl. št. 98. I. zem-
ljek. telo vl. št. 121. I. zemljek. telo vl. št.
134. VI. zemljek. telo vl. št. 153. I. zem-
ljek. telo vl. št. 156. 1/4 I. zemlk. tel. vl.
št. 145 in 1/3 II. zemljek. tel. vl. št. 145 ter
3/42 in I. zemjk. tel. vl. št. 117 vse davčne
občine Markovščina, ki obstojajo po ve-
čini iz zemljiških in gozdnih parcel.

Navedene nepremičnine so razdeljene
v deset skupin.

Natančnejši podatki so razvidni iz
spisov priloženega seznamka, katerega
si lahko ogleda vsak interesent pri pod-
pisnem sodišču med uradnimi urami.

Vrednost posamezne skupine je na-
vedena v seznamku.

Dražitelji imajo položiti kavicjo v vi-
šini Lit. 6000.—, zdražiteljem bo even-
tuelno dovoljen odlog za polog kupnine.

Opaža se, da najmanjša vrednost
skupine znaša Lit. 12150.— in ona ostalih
skupin po večini Lit. 15.000.—

KR. OKRAJNO SODIŠČE ODD. II.

Podgrad, dne 8. avgusta 1921.

Primožič.

IZJAVA.)

Za dolgove, katere dela moja žena
Ema Komac nisem plačnik.

Fran Komac, posestnik, Soča 81.

*) Za članke pod tem naslovom je uredništvo
odgovorno le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Razpis služb.

Pri podpisanim sta razpisani do 20.
t. m., službi dveh provizoričnih pregledni-
kov (kontrolorjev) izven službene prag-
matike.

Pogoji natečaja:

1. Dovršitev mestne ali enakoveljav-
ne šole.
2. Znanje italijanskega in slovenske-
ga jezika.
3. Zdravo telesno stanje.

Prošnje naj se naslovljajo na vod-
stvo blagajne do zgoraj navedenega roka.

Gorica, dne 5. avgusta 1921.

Vodstvo
Okrajne bolniške blagajne
v Gorici.

Naznanilo.

V nedeljo dne 21. avusta 1921 t. l. se
vrši ob 4. uri popoldne redni občni zbor
Ljudske hranilnice in posojilnice v Idriji
v uradnih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računa za leto 1920.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ljudska hranilnica in posojilnica
v Idriji.

IŠČEM PRODAJALKO in samostojno
služkinjo, ki zna kuhati. M. Ferjančič, tr-
govina, Vipava.

Domača tvrdka EVGEN RAJER

Gorica, Šolska ulica 8

priporoča svojo zalogo prist-
nih domačih in tujih

vin, žganja, likerjev itd.

Postrežba točna - Cene zmerne.

Prodajam razne recepte

kemičnih predmetov

in sicer za izdelavo: kreme za čevlje
lečila, vaseline črne in rumene, pla-
vila v steklenicah, čevljarski klej, črnilo
vseh vrst, gumi arabika, lim za muhe
in t. d. ter razne druge recepte za
kemično in tehnično podjetje. Pismeno
se je obrniti na **Franjo Leban**,
Maribor, Aleksandrova ces. 64/1. Ju-
goslavija).

Zastopstvo najuglednejše angleške
zavarovalnice Lloyd's London proti
pustošenju, kakor tudi pohtičnemu po-
žigu se nahaja

Via Santa Chiara 4. I. nadstropje
ZASTOPNIK

Drag. Kerševani.

Istotam se nahaja zastopstvo zava-
rovalnice „Slavija“.

Star špeh

najfinejših prašičev goriške okolice je
na prodaj po najnižji ceni.

Odlikovana tovarna slanin

Bullo Artur

Via Grabizio št. 6 (Sv. Rok).

Hiša na prodaj!

Po vojni poškodovana hiša v Gorici, Via Scuola agraria št. 20, s
pravico do vojne odškodnine **je na prodaj.**

Pobudbe z navedbo cene je nasloviti na Anončno ekspedicijo:

Rudolf Gaiser, Maribor (Jugoslavija).

Prodajna vina vinskih sod

po 44 hl. močna, debel hrastov les, oger-ske vrste.

Jasnič Vekoslav
Vipolže 7. p. Kozana.

Štedilnike,

ljublanskega sistema, za vzidanje, izdelanje in imam v zalogi. — Izdelovalnica štedilnikov KRANJEC LUDOVIK, Trnovo pri III. Bistrici.

FOTOGRAF ANT. JERKIČ

Gorica, Vrtna ulica (Corso Verdi) št. 36.
Trst, Via Roma 24.

Se priporoča svojim sorojakom.

Brata CEJ slikarja

GORICA, Via Ascoli št. 5

izvršujeta vsa slikarska dela ter se priporočata slavnemu občinstvu.

Kmetje in gospodariji!

Predno se odločite za nabavo gospodarskih strojev, povprašajte po naših cenah!

S tem si prihranite ogromnega denarja

Imamo v Trstu, prosta luka na razpolugo:

Mlatilnice: na paro, na bencin, na „Goepel“, na roko. Motorje na bencin, razne vrste „Goepel“, tranzmisijske, čistilnice za žito, pluge, kultivatorje, brane, slamoreznice vseh vrst in velikosti: na motor, na „Goepel“ in na roko; sejalnike, razne vrste mlinov za zdrob, separatorje za mleko, decimalne, tehtnice, sesalke, bruse, mlin-ske kamne in druge gospodarske potreščine.

Čehoslovaška Společnost

pro obhod s Vychodem - akc. spol. filialka v Trstu
via S. Nicolò 4 - Telefon 36-89.

Gostilna pri „BELEM ZAJCU“

v Gorici

Shajališče okoličanov in meščanov. Postrežba s svežimi domačimi, mrzlimi in gorkimi jedili ter z izvrstnim vipavcem, bricem in s črnino.

Za obilen obisk se priporoča
JOS. MOLAR, restavrater.

Pozor na domačo tvrdko!

Franz Saunig Gorica, Gosposka ulica

sedaj Via Carducci št. 25 blizu Karne

Naznanja slavnemu občinstvu, da je zopet došla velika izbira šivalnih strojev več vrst za krojače, šivilje in čevljarje iz najboljših nemških tovarnen, katere jamčim do 10 let. Daje velika izbira dvokoles **PUGH** in drugih tovarnen. Izjemno prodajam tudi na obroke. Ceniki na zahtevo poštnice prosi. Lastna mehanična delavnica.

Priporoča se:

SVOJI K SVOJIM!

Podružnica v Kobaridu št. 21.

Franz Saunig.

Dobroznana gostilna
na Kornu št. 8

Jožef in Pavla Kamenšček

Postrežba z dobrimi mrzlimi in gorkimi jedili in z izvrstnim vinom.

POZOR!

Pred nakupom blagom blaga, oglejte si veliko manufakturno trgovino in krojačnico.

ANDREJ MAVRIČ

GORICA GOSPOSKA ul. št. 11 (prej ul. Carducci)

kjer najdete vsakovrste volneno blago za moške in ženske.

Rusko platno, tkanino, perilo, platno za rjuhe, percaill, zephir, brisače, žepne robce itd.

Znižane cene!

Brez konkurence.

Znižane cene!

TRGOVINA

TEOD. HRIBAR - NASLEDNIKI

Corso Verdi št. 32.

Se priporočajo slavnemu občinstvu v mestu in na deželi za obilen obisk.

BLAGO SOLIDNO.

CENE ZMERNE.

DOBRO BLAGO po najnižjih konkurenčnih cenah
vsled mnoge prodaje

nakupi vsakteri, meščan ali vaščan in vsakega stanu le pri dobro znani domači tvrdki

KUŠTRIN & MARMOLJA,
GORICA, ulica Carducci 25,

trgovina špecerijskega, kolonijalnega blaga in deželnih pridelkov.

z robcem usta. Gostilničarja pa so vrgli na tla, vezali mu roke, deli mu vrstico krog vratu in ga hoteli zadušiti. Oba sta se obupno branila, a pomoči ni bilo od nikoder, zakaj cesta je bila zastražena od lopovov. Trdijo da jih je bilo gotovo šest. Taka roparska straža je ustavila nekega mladeniča, ki je šel domov, da ni mogel mimo gostilne. Šel je nazaj v vas. Ta čas pa so v gostilni vse prevrgli in vzeli, kar se je dalo dobiti. Gostilničarka jim je morala izročiti ključ od obleke in od drugega. Pobrli so ves denar, vso zlato, nekaj obleke, prstane z rok, krčmarju celo poročni prstan. Reče je moral klečati ves ta čas in držati so mu samokres na prsi, da ga ubijejo. Istotako so delali s služkinjo. Vsega skupaj so pobrali za 18.000 lir in izginili brez sledu proti Trzinu. Prej so se zagrozili, da če stvar komu naznanijo, pridejo še drugi in jih ubijejo.

Zadruga vojnih oškodovancev!
— Odbor, ki je bil izvoljen, deluje. Seveda se vsi koraki ne morejo in ne smejo obešiti na velik zvon. Dejstvo je, da v zadnjih štirinajstih dneh je poslovanje prvo ustanovljenih zadrug dobilo trdno podlago, da so se jim nakazali prvi obroki — nekaterim že tudi drugi obroki — dovoljenih predujmov. Financiranje se bo na podlagi najnovejših informacij vršilo po vrsti, kakor so se zadruga ustanovile oziroma kakor so bile potrjene od glavnega civilnega komisarijata. Predvidevno se bo financiralo 4—5 zadrug. — Pripominjamo, da morajo zadruga same paziti v prvi vrsti nato, da so predložene prošnje sestavljene in opremljene natančno. Posvečanje premalo paznje pravilnosti in točnosti vloženih prošnji, povzroča, da se potrditev in, kar je glavno, financiranje zadrug zavleče in sicer izključno po krivdi zadrug same. Vemo, da urad za zadruga vojnih oškodovancev v Gorici rešuje v zadnjem času s povoljno hitrostjo predložene prošnje, ki so pravilne. Umetno bi bilo, da bi ta urad zavrnil vse prošnje, ki niso napravljene po predpisih, s primernim ponukom, in bi rajši pospešil rešitev onih, ki odgovarjajo predpisom, pravilno, da bi vsled površnosti ene zadruga morala trpeti cela vrsta drugih, ki točno vršijo svojo dolžnost.

Iz Jugoslavije.

KRALJ PETER JE UMRLO. — Sinoči ob pol osmi uri zvečer je preminul v kraljevi palači v Belgradu prvi kralj zedinjenih Jugoslovenov — Peter I. ob navzočnosti prestolonaslednika Aleksandra in drugih članov vladarske hiše.

i. Za novo volitev ljublj. župana je nar. soc. stranka sklenila da naj oddajo njene pristave v občinskem zastopu ljubljanskem pri novo odrejeni volitvi župana svoje glasove znova g. Pesku. Ako bo de isto storila S. L. S. in socialni demokrati, bo za župana znova izvoljen g. Pesek in vlada bo prišla v mučen položaj. Kakor smo informirani, se ni nadejati, da bi vlada potrdila g. Peska. V tem slučaju je torej treba računati s tem, da bo občinski svet razpuščen in da bo poverjena občinska uprava vladnemu komisariju.

j. Baranje s Pečuhom bi morale izprazniti jugoslov. čete. Ljudstvo pa demonstira za Jugoslavijo. Manifestacijski sprevodi štejejo do 30.000 ljudi. 20.000 delavcev je izjavilo, da se raie do konca z orožjem v roki borijo kot pridejo pod mažarsko oblast. V Pečuhu je bila proglašena splošna stavka.

k. Odbor za proslavo jubileja dr. Ivana Tavčarja. Načelstvo demokratske stranke je razpravljalo o slavnostih, ki se imajo prirediti povodom sedemdesletnice voditelja stranke dr. Ivana Tavčarja. Načelstvo je sklenilo, naj se proslava priredi 27. avgusta. Vsa pripravljena dela je prevzel poseben odbor.

l. Mednarodni uspeh slovenskih telovadcev. Na mednarodni tekmi krščanskih telovadnih organizacij v Strassburgu na Francoskem je jugoslovenska orlovska tekmovalna vrsta dosegla prvo mesto izmed 70 mednarodnih tekmovalnih vrst. Tekmovalna vrsta je obstajala iz 11 članov Slovencev.

m. Znani prijatelji jugoslovanov Herman Wendel se zopet mudi v Belgradu. Visoke osebe so se razgovarjale z njim.

Preiskušnja novih zvonov.

II.

Moti se, kdor misli, da se da s prostim ušesom zanesljivo prisoditi zvonu glas, primerjaje ga glasni zvenulje (glasbenih vilic). Presojevanje višine glasu pri zvonovih je težavnejše kot pri drugih glasbilih. Znan mi je slučaj, da sta se dva imenitna skladatelja in glasbenika — seveda ne specialista — določevaje glas nekega zvona in primerjaje ga glasni zvenulje, zmotila kar za pol glasu. Kako to?

Zvonov glas je nekaj posebnega. Pred vsem ga odlikuje že njegova moč od glasov drugih glasbil. Zvon je slišati mnogo dalje kot vsak drugi glasb. instrument. Njegov mogočni, zrak pretresujoči glas se odlikuje po neki posebni glasovni barvnosti, ki jako otežuje slušno orientacijo. On je res da sestavljen iz alikvotnih glasov, kakor so glasom drugih glasbil, a dočim je n. pr. v struni glavni glas, kot produkt delnih glasov, le enkrat zastopan, ima glavni glas v zvonu, t. j. prvi »krožni glas« nad krilom, še dva mogočna podpiratelja, in sicer udarni glas v krilu in alikvotni glas pod krilom, ki sta z njim enoglasna, samo da je zadnji oktavno nižji. Ali če tudi sta krožni glas in udarni glas enoglasna, je ta mnogo močnejši; kajti krožni glas ima vsled načina svojega nastanka znak alikvotnih glasov in ga pri zvonu tudi k tem prištevamo. Zbog te degradacije je izgubil tudi svoja častna naslova: glavni glas in temeljni glas, ki sta prešla na njegova podpiratelja v krilu in pod krilom. Sam pa je postal služabnik udarnega glasu in ga zato nazivljamo tudi »pomožni glas«. Iz tega je razvideti velika razlika med glasovjem zvona in strune, kateri torej manjkata dva najvažnejša in najmočnejša glasova.

Buditelj zvonove glasovne mreže je glas zvonovega krila, ki ni tresljavi glas kakor so alikvotni glasovi, ampak udarni glas. On nastane tako, da zažene udarec s kemblem kovinske dele v notranjosti zvonovega krila od obeh strani od zunaj noter in potem vsled razpenjivosti zopet ven, tako da se ti deli krila nekako v njegovi sredini skupaj tlačijo in gnetejo ter drug ob drugega drgnejo. Alikvotni glasovi pa nastajajo v drugih plasteh zvonovih vsled njih tresljanja v zraku, ne drgnjenja. Zato so ti glasovi podobni flautnemu zvoku, šibki, mehki, mili polagoma izdnevajoči, dočim ima glavni (krilni) glas znak ostro odločnega, jedrnatega kovinskega zvoka.

Prosveta.

p. Dom in svet št. 4—6 je izšel v lepi opremi in ga je mogoče dobiti v Prodajalni K. T. D. v Gorici. Na to opozarjamo vse ljubitelje slovenske književnosti in umetnosti, da pridno sežejo po njem.

q. Dvojezične tiskovine za občinsko matico je založila »Narodna Tiskarna« v Gorici, nakar se opozarjajo slavna županstva. Tiskovine za ljudsko štetje, ki se bo vršilo v zadnjem četrtletju t. l., se nahajajo v natisu. Sl. županstva se opozarjajo, da najbolje podlaga za sestavo ljudskega štetja je dobro urejena občinska matca (popis prebivalstva).

r. »Goriška Matca« naznanja, da knjige za l. 1922 (Koledar, Zabavna knjižica, Legende — se nahajajo v natisu. Ker so lanske knjige zmanjkale, natisnejo se letošnje v nekaj tisočih več. Poverjeniki dobe v kratkem tozadevna navodila. Knjige »Goriške Matice« morajo prodrati v vsako slovensko hišo od Triglava do Kvarnera. V knjigah bodo zastopani naši najboljši pesniki in pisatelji. Prepričani smo, da se bo slovensko ljudstvo v Julijski Benečiji razveselilo letošnjih knjig, ki bodo nudile vsestransko krasno berilo.

Darovi.

z. Za »Slovensko sirotišče« v Gorici: Slavno županstvo Budanje z l. 1921 prispevek 40 L. Sl. županstvo Kred prispevek 40 L. N. N. 5 L. N. N. 10 L. N. N. 10 L. P. n. Anton Krušič, krojaški mojster, ob svoji srebrni poroki 25 L. Bog obilo plačal!

Darovi za nesrečne žrtve v Istri. V občini Volče (nab. pola 169 in 170) na-

brali 254 L. 75 v. Cerkno z okolico poslalo 3500 L in sicer so nabrali: Gospa Pavla Podgornik, gđca Pavla Stucin 670 L. gđni Mara Obid in Ljudmila Mesar učit. 405 L. 40 vin, gđni Albina Gerželi učit. in Angela Fon 328 L. Neimenovani daruje 96 L. 60 v. skupno samo Cerkno 1600 L. Novake: gosp. Bradaškija učit. 336 L. Poče-Gorje: gđni Katica Močnik učit. in Julka Makuc 326 L. Zakriž: g. Alma Makuc učit. 222 L. 10 v. Otalež-Lazec: g. Ivan Povšič organist star. 200 L. Čelo: gđna Ančka Peternej in Reška Brišar 189 L. Ravne: gosp. Ignacij Jug 174 L. Planina: gđna Malči Ravter 164 L. 90 v. Straža: gđna Tončka Gerželi 134 L. Poljane: gospa Vika Štravs 45 L. in gđna Ljudmila Mesar Labinje 109 L. Komen: (nab. pola 225) Neimenovani 236 L. v Svetem nabrala gđna Ivanka Jazbec 45 L. St. Viška gora-Police (nab. pola 176) nabral gg. Ivan Laharnar in Kacin Matija 69 L., gosp. Ant. Krušič kroj. mojster v Gorici obhajajoč svojo srebrno poroko daruje 25 L., v počaščenje spomina pok. Ivana Pirjevec daruje g. Andr. Ipavec ravnatelj 25 L., štirje prepirljivi igralci — v poravnavo — mesto izročiti zadevo odvetniku, darujejo za bedne Istrane 40 L., ker se še do danes ni nabiralo v naši Gorici v to svrhu. Nedolžni »krivec« prispeva k temu še 40 L., skupaj 4234 L. 75 v. skupaj s prejšnjim izkazom 30.970 L. 05 v. 1 dol. in 3 din. Hvala lepa!

Prvačina darovali za NOS. L 109.—
Prvačina darovali za fond v pomoč Istri L 1119.—

NA PRODAJ je dobroznana gostilna Rožič Klavže pri Podmelcu, oddaljena tri minute od postaje.

Moško dvokolo,

dobro ohranjeno angleška znamka je na prodaj, Corso Vitt. Em. št. 34, III, levo.

Posestvo na prodaj.

V Kozani št. 166 se takoj proda posestvo obstoječe iz hiše, na novo nasajenega vinograda, star vinograd in gozda za domačo rabo.

Josip Kerševani, mehanik in puškar v Gorici, Stolni trg št. 9. (desno) naznanja sl. občinstvu da mu je na novo došla velika množina blaga iz svetovno znanih tovarnen. Novo došlo blago prodajam po jako znižanih cenah.

Na pr. šivalne stroje Orig. Mundlos, Pfaff, Gritzner, Adler, Neuman, Afra in Winselmann. Posebno opozarjam cenj. šivilje in neveste na strokovni poduk za umetno vezenje in krpanje, katero dajam brezplačno.

Dvokolesa: Orig. Puch, Orig. Styria, Orig. Start, Waffenrad, Regent, Kosmos, Helical in mala motorna kolosa.

Velika izbira pušk, samokresov, patron, dinamičnih patron, smodnik za raztrejevanje kamnov in za lovce, ter potrebščine za zgoraj omenjene predmete.

Lastna delavnica in popravilnica Stolni trg št. 3.

Z jamstvom prodajam šivalne stroje dvokolesa in puške tudi na mesečne obroke

Za točno, solidno postrežbo in konkurenčno ceno jamči

Josip Kerševani mehanik in puškar

PODRUŽNICA

LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE

:: V GORICI ::

Corso Verd „Trgovski Dom.“

**** Telefon št. 50. ****

Brzojavni naslov:
Ljubljanska banka.

Delniška glavnica SHS kron 50 MILIJONOV.	CENTRALA:	Rezerva SHS kron 45 MILIJONOV.
PODRUŽNICE: Brežice, Borovlje, Celovec, Celje, Maribor, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.		

Obreštuje vloge na knjižice po 4%. Na daljšo odpoved vezane vloge po dogovoru.

Nakup in prodaja vsakovrsnega tujega denarja. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantnejše.

Uradne ure za občinstvo 8½—12 in od 3—5.

Ob sobotah popoldne, ob nedeljah in praznikih se ne uraduje.

ZAHVALA.

Ob nepričakovani smrti naše ljubljene matere, stare matere in tašče, gospe

Terezije Logar

se tem potom pristočno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znanec, zastopnikom občine Kanal, vsem darovalcem cvetlic in vencev in sploh vsem onim ki so od blizu in daleč prihiteli in skazali pokojnici zadnjo čast. — Bog vsem stotero povrni!

KANAL, 5. avgusta 1921.

Žalujejo ostali.